

MEDISCHE ETHIEK GOES DIGITAL

Een man met hiv weigert zijn vrouw in te lichten: mag je je beroepsgeheim doorbreken? Of mag je een patiënt die ongezond gedrag blijft vertonen in het vervolg een behandeling weigeren? Ethiek lijkt misschien vaag, maar is wel degelijk aan de orde in de dagelijkse praktijk.

Veel geneeskunde-studenten associëren ethiek niet gelijk met een witte doktersjas. 'Ethiek is vaag, geeft geen antwoorden en stelt alleen maar meer vragen', hoor je studenten nog weleens verzuchten voorafgaand aan het college medische ethiek. Maar in de medisch praktijk rijzen naast geneeskundige vaak ook – zoals hierboven – ethische vragen. Als arts moet je ook die vragen op een doordachte manier beantwoorden en niet enkel op basis van 'een onderbuikgevoel'. Medische ethiek kan je helpen deze 'ethische dilemma's' te herkennen, analyseren en er een besluit over te nemen. Maar wanneer kom je hier nu precies mee in aanraking als arts? De volgende vier casussen geven een beeld van situaties die je in de praktijk kunt tegenkomen.

Coschappen bij de huisarts-geneeskunde. Een man komt op jouw spreekuur voor een hiv-test. Hij heeft onveilige seks met een man gehad. Zijn vrouw weet echter van niets. De test blijkt positief, maar nu weigert hij zijn vrouw te informeren over zijn hiv-status. Wat doe je? Mag je in dit geval je beroepsgeheim doorbreken en zijn vrouw toch informeren?

Afdeling Chirurgie. Je pieper gaat. De 78-jarige heer Jansen op kamer 22 breekt letterlijk de boel af. Na een heupoperatie is meneer delirant geworden. Dit begon met wat verwardheid, maar gaat van kwaad tot erger. Mogelijk vormt meneer Jansen een bedreiging voor zowel zichzelf als de verpleging. Mag je meneer Jansen medicatie geven om hem wat te kalmeren of zelfs, als dit niet voldoende is, hem tegen zijn wil fixeren?

Spreekuur van de jeugdarts. Het is tijd voor de eerste vaccinaties van Roos. Alleen loopt het consult wat anders dan je gewend bent. De ouders van Roos hebben besloten haar niet te laten inenten. Ze spreken hun twijfels uit over de risico's, bijvoorbeeld het optreden van ziekte of bepaalde stoornissen. De jeugdarts gaat met hen in gesprek. Het niet laten vaccineren van hun dochter brengt niet alleen Roos, maar ook haar klasgenootjes in gevaar. Toch zijn de ouders van Roos niet te overtuigen. Mag je hen verplichten tot vaccinatie van hun kind om Roos (en anderen) te beschermen?

Afdeling Intensive Care. Als zaalarts heb je de afgelopen tijd zorg gedragen voor een patiënt met een ernstige longaandoening. De patiënt, meneer De Groot, is een fervent roker en is ervan op de hoogte dat zijn rookgedrag hand in hand gaat met achteruitgang van zijn longen. Na twee weken opgenomen te zijn geweest op de intensive care, waar niet alleen patiënt maar ook meerdere zorgverleners hebben gevochten voor zijn leven, kan meneer gelukkig eindelijk naar huis. Echter, het eerste wat hij doet wanneer hij buiten komt, is een sigaret opsteken. Zijn patiënten zelf verantwoordelijk voor

de leefstijlkeuzes die ze maken? Mag je meneer De Groot als hij blijft roken in het vervolg een behandeling weigeren?

Toolkit

Wat zou jij doen als je als arts of als coassistent tegen een dergelijke lastige casus aanloopt? Een spoedlijn bellen voor medisch-ethische noodgevallen? Snel naar de bieb om een dik boek over medische ethiek te raadplegen? Afgelopen jaar hebben de KNMG en De Geneeskundestudent de handen ineengeslagen om medische ethiek meer toegankelijk, beter behapbaar én aantrekkelijker te maken voor geneeskundestudenten. Onlangs lanceerden zij de Ethische Toolkit, het onlinenaslagwerk op het gebied van medische ethiek. Een combinatie van solide ethische kennis verzorgd door beleidsadviseurs ethiek van de KNMG, Gert van Dijk en Krista Tromp, verweven met ervaringen en vraagstukken uit de dagelijkse medische praktijk. De toolkit heeft als doel jou als toekomstig arts te helpen om ethische

dilemma's te herkennen, te ontleden en zodoende een beslissing te kunnen nemen. Dus, zit je midden in een lastige casus? Geen paniek: vanaf nu heb je naast apps voor geneesmiddelen, ook een ethische toolkit binnen handbereik. En dan wordt ethiek plots een stuk minder vaag. En dus leuker.

Nieuwsgierig geworden?
Je vindt de toolkit op
ethischetoolkit.nl.

GEEN PANIEK:
VANAF NU HEB JE
EEN ETHISCHE
TOOLKIT BINNEN
HANDBEREIK

